

Monika Stec, Fundacja Culture Shock

Wstępne wyniki badania dotyczącego wypalenia zawodowego w organizacjach pozarządowych w Polsce, Chorwacji i Słowenii 2020

Od 2019 roku fundacja realizuje międzynarodowy projekt „Burnout Aid” poświęcony wypaleniu zawodowemu w trzecim sektorze, w który biorą organizacje z trzech krajów: Polska – Culture Shock, Chorwacja – Vox Feminae, Słowenia – Mesto Zensk (City of Women). Do tej pory na przełomie 2019 i 2020 roku zostało przeprowadzone badanie Desk Research (raport jest dostępny na stronie: <http://burnout-aid.eu/pl/6>) oraz w tym roku badanie jakościowe w organizacjach pozarządowych. Z badania Desk Research wynika, że w Polsce, Chorwacji i Słowenii badania nad wypaleniem zawodowym są prowadzone od około 30 lat i skupiają się głównie na aspektach psychologicznych i organizacyjnych. Mało jest badań o wpływie wypalenia na organizacje w ogóle, a na organizacje pozarządowe w szczególności.

W ramach badania jakościowego organizacji pozarządowych w każdym kraju przeprowadzono 5 case studies z NGO pracującymi z: seniorami, seniorkami, osobami z niepełnosprawnościami, kobietami, migrantami/migrantkami lub uchodźcami/uchodźczyniami, osobami LGBT+. W każdej organizacji przeprowadziliśmy po 3 wywiady – z liderem/liderką i pracownikiem/pracownicą lub wolontariuszem/wolontariuszką. Łącznie w ramach 15 case studies w trzech krajach fundacja zrealizowała 45 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Dodatkowo przeprowadziliśmy 5 IDI z ekspertami/ ekspertkami w każdym z trzech krajów, a więc łącznie 15 wywiadów eksperckich.

Badane organizacje pozarządowe mają różny staż (5-30 lat funkcjonowania), są różnej wielkości patrząc na liczbę pracowników (2-160). Wszystkie korzystają z pracy wolontariackiej. Działają przede wszystkim lokalnie, rzadziej w skali regionu lub – jeszcze rzadziej – kraju. Są to zarówno fundacje, jak i stowarzyszenia. W próbie znalazły się organizacje działające tylko w miastach (w Polsce – tylko warszawskie). **Większość badanych organizacji ma na swoim koncie doświadczenie wypalenia – liderów/liderek, ale też pracowników.**

Fundacja Culture Shock przed badaniem postawiła różne hipotezy. Hipoteza „zerowa” jest raczej założeniem badania: „Ludzie pracujący w organizacjach pozarządowych są narażeni na wypalenie z powodu specyfiki działalności organizacji i charakteru pracy, np. praca z migrantami / uchodźcami, LGBT +, seniorami, kobietami i osobami niepełnosprawnymi”. W przypadku badanych organizacji tak było.

Inna hipoteza to „Społeczno-polityczne okoliczności nie są korzystne dla sektora organizacji pozarządowych. Dodatkowo utrudnieniem jest przekonanie osób niezwiązanych z trzecim sektorem, że praca w NGO nie jest profesjonalna, że jest to hobby”). Ta hipoteza została potwierdzona w trzech krajach. W omawianym badaniu także zaobserwowano **różnice w poszczególnych krajach (np. takiej zależności nie potwierdziły organizacje pracujące na rzecz osób LGBH+ w Chorwacji, w przeciwieństwie do podobnych organizacji w Polsce i Słowenii), jednak zasadniczo sytuacja społeczno-polityczna jest na ogół ograniczeniem dla funkcjonowania organizacji pozarządowych, które badano. Konsekwencją tego negatywnego wpływu często jest m.in. wypalenie. A nastawienie, że praca w NGO to hobby jest szczególnie silne w Polsce, chociaż zaobserwowano je też w pozostałych krajach.**

Pozostałe hipotezy i wyniki badań znajdują Państwo na stronie Fundacja Culture Shock.